

ÅRS BE RET NING

2015

DET KRIMINALPRÆVENTIVE RÅD

HÅB FOR FREMTIDEN **2**

HELOKOPTERTUR OVER ROCKER- OG BANDELAND **16**

KÆDESVIG KOSTER SAMFUNDET ENORME SUMMER **26**

DET KRIMINALPRÆVENTIVE RÅD

Polititorvet 14
1780 København V

Tlf. 4515 3650
dkr@dkr.dk
dkr.dk

TEKST

Journalist Thomas Bjerg, s. 10-12, 14-17, 20-22 og 26-27
Journalist Morten Bruun, tekst om udvalg og s. 4-9 og 24-25

FOTOS

Johnny Thomsen, s. 4 og 24
Colorbox, s. 6, 10, 19 og 20
Michael Bo Rasmussen, s. 11 og 13
Skovdal, s. 14, 17 og 18
Gemeinschaft, s. 16
Ulla Skov, s. 26

GRAFIK

Lars Bjørstrup, s. 12
Anna Luna Raadal Jakobsen, s. 23
Dan R. Knudsen, s. 28

Kopiering er tilladt med angivelse af kilde

April 2016

ISBN: 978-87-92966-35-3

DKR.nr.: 15-401-0516

INDHOLD

Håb for fremtiden	4
Unge kriminelle skal møde deres ofre	6
Eksperter aflivede myter og gav gode råd om it-kriminalitet	10
Indsats i Vollsmose får unge i uddannelse	13
Nabohjælp - fra kampagne til bevægelse	14
Nabohjælp i almennyttige boligområder	16
Borgermøde om indbrud	17
Hælerikampagne skal gøre folk mere ansvarlige	18
Tv-overvågning - kriminalpræventivt eller kriminelt?	19
Helikoptertur over rocker- og bandeland	20
Vild med dig	22
Fra viden til praksis	24
DKR gav teltly til vigtige samarbejdspartnere på Folkemødet	26
Kædesvig koster samfundet enorme summer	28
DKR's organisation	30



KUNSTEN BLIVER AT FINDE LØSNINGER, DER TILGODESER BARNET, OFFERET OG RETSFØLELSEN. OG JEG ACCEPTERER INGEN RANGORDNING MELLEM DE TRE HENSYN. SOM SAMFUND SKAL VI VÆRE I STAND TIL AT BALANCERE ALLE TRE HENSYN LIGEVÆRDIGT.

Henrik Dam, formand for Det Kriminalpræventive Råd



HÅB FOR FREMTIDEN

SAMFUNDET SKAL REAGERE HURTIGT OVER FOR BØRN, DER ER PÅ VEJ UD I KRIMINALITET. ALT ANDET VIL VÆRE UVENLIGT. DET MENER DET KRIMINALPRÆVENTIVE RÅDS FORMAND HENRIK DAM, DER HER PERSPEKTIVERER INDSATSEN MOD UNGDOMSKRIMINALITET OG MOTIVERER DE ANBEFALINGER, RÅDET I 2015 PRÆSENTEREDE FOR REGERINGEN.

Der er brug for en mere konsekvent indsats over for den lille gruppe hårde kriminelle unge. Skræddersyede løsninger skal tage hånd om den enkelte, for generelle indsatser har tendens til ikke at ramme målgruppen. Samtidig må vi ikke stigmatisere de kriminelle unge, der endnu ikke er del af den hårde kerne, men stadig er modtagelige for mindre indgribende tiltag. Og en kriminel lavalder på 14 år virker ikke.

Sådan lød nogle væsentlige pointer i det notat, som Det Kriminalpræventive Råd (DKR) i december 2015 afleverede til regeringen.

Notatet tæller som DKR's input til den forestående reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet. Det tager afsæt i den del af DKR's fokusområder frem til 2017, der handler om ungdomskriminalitet som den mest relevante udfordring i det kriminalpræventive arbejde.

HURTIG INDSATS

Et budskab er helt afgørende og overstråler alle andre. I al fald ifølge Henrik Dam, der er dr. jur., rektor ved Syddansk Universitet og siden årsskiftet formand for DKR: "Det allervigtigste er, at vi er enige om, at der skal være en hurtig indsats over for de børn, der begår kriminalitet. Det står ikke til diskussion. Alt andet vil være uvenligt over for barnet," siger Henrik Dam og henviser til det kinesiske ordspog "Hvis ikke vi ændrer retning, ender vi dér, hvor vi er på vej hen"

"Hvis ingen ændrer barnets retning, ender barnet dér, hvor det er på vej hen, og det er en kriminel løbebane. Selvfølgelig skal der være en hurtig indsats over for børnene," siger han.

TRE FORMÅL SKAL OPFYLDES

Henrik Dam appellerer til en hurtig indsats, der opfylder tre formål: Offerets behov for genoprejsning, samfundets hensyn til retsfølelsen og sidst, men ikke mindst, barnets behov for et godt liv uden kriminalitet.

"Hvis barnet ikke får et godt liv uden kriminalitet, begår det nye forbrydelser. Så bliver der flere ofre, som skal have genoprejsning, og vores fælles retsfølelse bliver endnu mere krænket. Vi får med andre ord en ond spiral. Kunsten bliver at finde løsninger, der virker på alle tre områder og tilgodeser barnet, offeret og retsfølelsen. Jeg accepterer ingen rangordning mellem de tre hensyn. Som samfund skal vi være i stand til at balancere alle tre hensyn ligeværdigt," siger Henrik Dam.

To af begreberne – hensynet til offeret såvel som til barnet – er rimeligt konkrete. Til gengæld er "folkets retsfølelse" en mere abstrakt størrelse. "Ja, det er et af de mest vanskelige begreber overhovedet. Nogen tror, at hårdere straffe er lig med en højere grad af retsfølelse. Men det er ingenlunde tilfældet," siger Henrik Dam. Han henviser blandt andet til det forslag i DKR's buket, der handler om begrebet genoprettende retfærdighed. "Der er en vilje i samfundet til at anvende genoprettende ret i forhold til kriminalitet. Det har vi dokumentation for," siger Henrik Dam

INDIVIDUEL TILGANG

Ifølge DKR's notat til regeringen er det ikke alle kendte redskaber, som det sociale

system bruger lige godt. Hverken når det gælder indsatsen over for den hårde kerne eller de unge, der befinder sig i randområdet af en kriminel karriere. Henrik Dam opfordrer blandt andet de involverede parter til at koordinere arbejdet bedre og få fat i de unge første gang, de er på kant med loven. Når de står på lur til at blive en del af den kriminelle fødekæde.

"Kriminelle unge er lige så forskellige som os andre. Jeg mener, at vi som samfund er blevet meget bedre til at tage udgangspunkt i den enkelte unges kriminelle situation i stedet for den der one size fits all-behandling. Både kommuner, virksomheder, offentlige myndigheder og frivillige foreninger – ja, alle mulige folk byder sig til og siger, hvad kan vi rent faktisk gøre for at hjælpe præcis dén person ud af ungdomskriminalitet," siger Henrik Dam.

BEDRE HJÆLP TIL FORULEMPEDE KVINDER

Et andet vigtigt tema, DKR har fokus på i disse år, er seksuelle overgreb. Det er der ifølge DKR's formand behov for at se nærmere på: "Vi ved, at 4.000 kvinder årligt udsættes for – eller oplever forsøg på – tvangssamlejer. Dermed ikke sagt, at gerningsmanden ville blive dømt for voldtægt i alle tilfælde, men jeg har den holdning, at vi ikke kan tage folks opfattelse fra dem. Hvis 4.000 kvinder har den oplevelse, så er det 4.000 for mange. Men der er kun 400 anmeldelser og endnu færre domfældelser," siger Henrik Dam.

Han mener, at vi er nødt til at analysere de tal og baggrunden. Han vil gerne have svar på, om systemet behandler anmeldelserne ordentligt.

"Det er et vigtigt punkt, og derfor er jeg glad for, at justitsministeren i sin nye voldtægtspakke kigger på, hvordan vi behandler ofrene i retssystemet. Og jeg er glad for, at han sammen med socialministeren virkelig har lyttet til, hvordan vi får et bedre møde mellem politiet og kvinderne i disse sager," siger Henrik Dam. DKR gennemfører en grundig analyse af området i 2016, og i 2017 følger en større kampagne.

UNGE KRIMINELLE SKAL MØDE DERES OFRE

DKR FORESLÅR, AT PRINCIPPERNE BAG BEGREBET GENOPRETTENDE RETFÆRDIGHED BRUGES I INDSATSEN MOD UNGDOMSKRIMINALITET. HER ER DET – I FORHOLD TIL TRADITIONEL STRAF – I HØJERE GRAD PARTERNE SELV, DER UDGØR OMDREJNINGSPUNKTET FOR INDSATSEN. OFRENE ER MERE TILFREDSE, DE UNGE KRIMINELLE OPLEVER OFTE SAMTALERNE SOM MERE KRÆVENDE END EN STRAF, OG FÆRRE BEGÅR NY KRIMINALITET.

De gør det i Australien og New Zealand. De gør det i USA, Norge, Nordirland og en række andre europæiske lande. Nu anbefaler DKR, at Danmark også skal arbejde med genoprettende retfærdighed for at få 12-17-årige, der er truet af kriminalitet, tilbage på sporet.

Tilgangen minder om konfliktråd, hvor gerningsmand og offer sætter sig over for hinanden, efter der er faldet dom i en sag. Men retssystemet spiller en anden rolle i genoprettende retfærdighed, hvor det – populært sagt – mere er parterne selv, som løser konflikten og genopretter den skade, som den kriminelle handling har medført.

I de fleste tilfælde sker det gennem samtaler, og når gerningsmanden er blevet konfronteret med offeret – og eventuelt offerets bagland – laves der en skræddersyet plan for, hvad den ret-

færdige konsekvens af handlingen skal være. Myndighederne skal naturligvis holde øje med, at parterne følger planen.

”I dag er der ganske få kommuner, der på forsøgsbasis har benyttet det redskab i deres SSP-arbejde. Men erfaringerne fra lande, vi sammenligner os med, taler simpelthen for, at vi også gør det til en fast del af vores kriminalpræventive beredskab,” siger Anna Karina Nickelsen, sekretariatschef i DKR.

STØRRE SPILLERUM

Forslaget indgår i det notat, DKR i december 2015 afleverede til regeringen. Det indeholder en række anbefalinger til, hvordan regeringen håndterer indsatsen mod ungdomskriminalitet. Som varslet i regeringsgrundlaget fra juni 2015 vil regeringen gennemføre en reform af indsatsen mod ungdomskri-

minalitet. Grundlaget understreger, at der skal være en mærkbar konsekvens, når unge begår noget kriminelt. Men det lægger også op til et nyt system med ”større spillerum til at skræddersy den sanktion, der er mest effektiv i den konkrete sag. Også selv om man er under 15 år.”

”I DKR tror vi ikke, at det virker at sætte den kriminelle lavalder ned til 14 år. Det prøvede vi fra 2010-2012, og det havde ikke den ønskede effekt ifølge en analyse fra Justitsministeriets Forskningskontor. Tilsvarende tror vi heller ikke på ungdomsdomstole. Erfaringer fra udlandet fortæller, at de er med til at fastholde de unge på det kriminelle spor,” siger Anna Karina Nickelsen.

DET VIRKER I NORGE

Sådan forholder det sig ikke med den genoprettende retfærdighed. Det do-



I DKR TROR VI IKKE, AT DET VIRKER AT SÆTTE DEN KRIMINELLE LAVALDER NED TIL 14 ÅR. DET PRØVEDE VI FRA 2010-2012, OG DET HAVDE IKKE DEN ØNSKEDE EFFEKT.

Anna Karina Nickelsen, sekretariatschef i Det Kriminalpræventive Råd

kumenterer blandt andet den rapport, som KORA (Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning) i 2015 udarbejdede for DKR og TrygFonden. Forskerne har gennemgået 23 forskellige studier, og selv om der på visse områder stadig mangler evidens og viden, tyder alt på, at resultaterne er gode. Det viser blandt andet norske erfaringer, som KORA især har interesseret sig for:

”I Norge er der et tæt, integreret samarbejde mellem retsvæsen og sociale myndigheder. Her forsøger man som udgangspunkt at løse alle forbrydelser, begået af unge, med genoprettende retfærdighed. Naturligvis forudsat, at den unge har erkendt forbrydelsen. Det er en afgørende præmis,” siger Nichlas Permin Berger, der er cand.scient.soc., ph.d. og forsker ved KORA.

GENOPRETTENDE RETFÆRDIGHED

En grundtanke i genoprettende retfærdighed (restorative justice) er, at mennesker, som er berørt af en krænkende handling eller konflikt, skal bidrage til at løse konflikten eller genoprette den skade, der er sket. Ideen er, at parterne selv så vidt muligt løser konflikterne selv, og den eller de personer, som har forvoldt skade, påtager sig et ansvar for at gøre skaden god igen. Dermed imødekommer personen den forurettedes behov.

KORA's rapport, "Genoprettende retfærdighed over for kriminalitetstruede unge," 2015.

KORA's rapport beskriver især de to overordnede modeller inden for genoprettende retfærdighed.

Den ene er den helt enkle, der kendes fra konfliktråd. Her møder offer og gerningsmand hinanden i trygge og strukturerede omgivelser og taler sammen med en neutral mediator for bordenden. Den anden har mere karakter af et stormøde. Her kan politiet, de sociale myndigheder og ikke mindst den unges familie eller værge også være med. Begge modeller har en positiv effekt ifølge KORA's rapport. Der er dog forskel, når det handler om at forhindre de unge i at falde tilbage i ny kriminalitet.

"Her er det overordnet stormøderne – eller konferencemodellen, som den også hedder – der har størst effekt. Vi kan dog se, at samtalen mellem offer og gerningsmand tilsyneladende virker godt i de tilfælde, hvor der er tale om en ung lovovertræder, der har begået sin første mindre forbrydelse," siger Nichlas Permin Berger.

DIREKTE KONFRONTATION

Undersøgelserne peger også på, at ofre er mere tilfredse med genoprettende retfærdighed, end de er med de traditionelle retsafgørelser.

"Ofrene føler sig mere anerkendte, blandt andet fordi de oplever, at gerningsmanden tager ansvar," siger KO-RA-forskeren. Anna Karina Nickelsen, DKR's sekretariatschef, supplerer: "Det hænger sandsynligvis sammen med, at der er tale om en mere direkte konfrontation. I retssalen er det lovgivningen, der udstikker retningslinjerne for retfærdighed. I konfliktmæglingen udtrykkes retfærdigheden gennem en proces mellem de direkte berørte."

De sanktioner, der er på spil i genoprettende retfærdighed, afhænger af den enkelte forbrydelse og parterne. Det kan være alt fra en erstatning, gerningsmanden skal betale til offeret, eller et stykke arbejde, den unge skal udføre.

"Fra blandt andet Norge ved vi, at de unge kriminelle bestemt ikke oplever møderne med deres ofre som rundbordssamtaler. De unge, der har prøvet begge dele siger, at samtalerne ofte er langt hårdere end at afsone en straf," fortæller Nichlas Permin Berger.

KRIMINALITET DET MINDSTE PROBLEM

DKR anbefaler også genoprettende retfærdighed, fordi metoden favner mere end den ugering, der er begået. "I mange tilfælde er kriminaliteten ofte det mindste problem, når et ungt menneske afsløres i at have begået en forbrydelse. Meget ofte er barnets samlede situation – skoleforhold, sociale problemer, voksenkontakt, misbrug, vanrøgt – en mindst lige så stor udfordring," siger Anna Karina Nickelsen og peger på, at de sociale myndigheder tager sig af de områder.



”Kunsten her er at skabe en balance mellem retsvæsenet og de sociale myndigheder, når det gælder de 12-17-årige. I virkeligheden kender vi lidt til det allerede nu, for vi bruger ungesamråd over for de 15-18-årige, der havner i retssystemet,” siger hun.

Anna Karina Nickelsen håber, at DKR’s input vil vinde genhør i regeringens reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet: ”Vi ved, at unge ofte fastholdes i kriminalitet, når de er introduceret til straffesystemet. Så er de stemplede som kriminelle. Så skifter de identitet og selvforståelse, og de oplever at blive anerkendt i subkulturerne. Derfor er det meget bekymrende, at skærpet konsekvens sidestilles med strengere straffe. Den tone fyldte meget i valgkampen i foråret 2015. Nu er det heldigvis, som om fronterne er blødt lidt op. Der er plads til flere nuancer og facetter,” siger hun.

DKR’s hovedpointer til regeringen

- Der er brug for en mere konsekvent indsats over for den lille kerne af hårde, kriminelle unge
- Det er ekstremt vigtigt med skræddersyede løsninger, for generelle indsatser rammer ofte ikke den hårde kerne
- Det er vigtigt, at de unge kriminelle hurtigt oplever reaktioner, de føler som konsekvente. Det gøres bedst inden for det sociale system, der tilgodeser balancen mellem konsekvens og forebyggelse
- Der er flere muligheder i sociallovgivningen, vi ikke udnytter nok i dag – eksempelvis netværksmøder og ungesamråd
- Der ligger et uudnyttet potentiale i principperne bag genoprettende retfærdighed, som tager hensyn til både offeret og retsfølelsen. Vi kan også bruge metoden over for unge under den kriminelle lavalder.

PLENARFORSAMLINGSMØDE

Notatet til regeringen er blevet til med input fra DKR’s plenarforsamling. Medlemmerne drøftede på et møde i november 2015 mulighederne for i højere grad at skræddersy sanktioner over for de unge kriminelle og på den måde bidrage til regeringens målsætning om at forbedre forebyggelsen af ungdomskriminalitet.

Det blev bl.a. til en snak om nedsættelse af den kriminelle lavalder og vurdering af de unges modenhed i særlige sager. Medlemmerne drøftede også, hvordan den gode kommunale praksis kan fremmes fra nationalt hold og hvordan restorative justice kan indarbejdes i kommunal praksis og se ud i retssystemet.



EKSPERTER AFLIVEDE MYTER OG GAV GODE RÅD OM IT-KRIMINALITET



GØR DET DU GØR PÅ NETTET, MEN GØR DET FORSIGTIGT. 650 DELTAGERE BLEV KLOGERE PÅ MOBNING, FUP OG BEDRAGERI PÅ NETTET PÅ DEN KRIMINALPRÆVENTIVE DAG, DER AFDRAMATISEREDE RISIKOEN VED AT FÆRDES PÅ NETTET.

At blive bedraget på nettet er stærkt ubehageligt og skaber utryghed. Men du bliver som oftest ikke ruineret, og som forbruger er du godt stillet. Alligevel fylder frykten for it-kriminelle forholdsvist meget.

Derfor var Den Kriminalpræventive Dag i 2015 tilegnet it-kriminalitet, som er et indsatsområde for DKR. Og der er gode grunde til, at DKR bruger kræfter på at kortlægge og informere om angreb og overgreb på nettet. Det forklarer forebyggelseskonsulent Anders Young Rasmussen.

”Folk er utrygge, fordi it-kriminalitet er svært at gennemskue. Vi prøver at gøre kriminaliteten konkret og afdramatisere den. Der er masser af it-kriminalitet, men den er ikke så alvorlig, som de fleste tror. Du mister ikke store summer, og du er som forbruger ret godt stillet, hvis nogen misbruger dit betalingskort,” siger Anders Young Rasmussen.

UNGE OG MOBBERI

Den Kriminalpræventive Dag fandt sted 23. april i Aalborg Kongrescenter. Her hørte deltagerne blandt andet mobbeforskeren Jette Kofoed fortælle, hvordan unge mobber hinanden på

nettet i en usædvanlig barsk tone, mens kriminolog Peter Kruize fortalte om sin og DKR’s omfattende undersøgelse af ofre for it-kriminalitet.

Politifolk fortalte om nogle af de udfordringer, der er ved at efterforske it-kriminalitet, og Socialstyrelsen belyste, hvordan unge bliver radikaliserede online. Desuden viste en tidligere hacker, hvordan kriminelle tjener store summer ved at misbruge folks kreditkort. Flere oplæg handlede om, hvordan man kan beskytte sig mod hacking og anden it-kriminalitet.

UNDGÅ FUP OG AFPRESNING

Netop råd til at forebygge kriminalitet er en vigtig del af DKR’s arbejde, og Den Kriminalpræventive Dag er en af mange kanaler, hvorpå DKR udbreder kendskabet til it-kriminalitet. DKR har udgivet en opsamling af indlæggene, og i foråret 2016 kommer en antologi, som følger op på dagens emner.

”Vi giver en række gode råd om, hvordan man kan beskytte sig på nettet. Ofte kan man med simple midler undgå at blive udsat for ubehageligheder. For eksempel kan man tage backup af vigtige billeder og dokumenter, instal-

lere et antivirusprogram og vide, at ingen reelle virksomheder beder om at få tilsendt kreditkortoplysninger, Nem-ID eller andre private oplysninger,” siger Anders Young Rasmussen.

Unge færden på nettet er særlig vigtig for DKR, og her formidler rådet tips til, hvordan unge undgår at blive groomed af pædofile, der forsøger at få magt over dem. Men også sexafpresning – hvor kriminelle truer med at lægge nøgenbilleder på sociale medier – og datingbedragerier fylder uforholdsmæssigt meget i offentligheden.

”Datingbedrager og sexafpresning kan være alvorligt følelsesmæssigt, og mange ønsker ikke at melde det til politiet. Heldigvis tyder det på, at der ikke så mange sager. I DKR’s seneste ofterundersøgelse, hvor 6.000 danskere anonymt blev spurgt til it-kriminalitet, oplyste kun ganske få, at de var blevet afpresset eller snydt.

”Det kendetegner i det hele taget it-kriminalitet, at utrygheden i mange tilfælde overgår problemets virkelige omfang, siger Anders Young Rasmussen.



**DET KENDETEGNER I DET HELE TAGET IT-KRIMINALITET, AT
UTRYGHEDEN I MANGE TILFÆLDE OVERGÅR PROBLEMETS
VIRKELIGE OMFANG**

*Anders Young Rasmussen,
forebyggelseskonsulent, Det Kriminalpræventive Råd*



UNDERSØGELSE AF IT-KRIMINALITET

At begå sig på internettet er ikke så farligt, som man ind imellem får indtryk af. Risikoen for at få stjålet sin identitet er begrænset, især når man sammenligner med tyveri i den fysiske verden. Det viser en undersøgelse, som Det Kriminalpræventive Råd fik udarbejdet i 2015. Undersøgelsen er foretaget af kriminolog Peter Kruize, Københavns Universitet.



Undersøgelsen viser hvor mange 16-74 årige, der var ofre for it-kriminalitet i 2014. Ca. 3,6 % af befolkningen blev ramt, hvilket svarer til omkring 150.000 danskere. Til sammenligning blev 11 % af befolkningen i 2013 udsat for tyveri i den fysiske verden – det svarer til cirka 450.000 danskere.

I pjecen "Cybercrime – når kriminaliteten rykker online" kan du få gode råd om, hvordan du begår dig sikkert på nettet.



1,78 %

AF BEFOLKNINGEN FIK MISBRUGT DERES BETALINGSKORTSOPLYSNINGER I 2014. DET SVARER TIL CA. 74.400 PERSONER.

0,82 %

AF BEFOLKNINGEN VAR UDSAT FOR IDENTITETSTYVERI I 2014. DET SVARER TIL CA. 34.400 DANSKERE.

0,54 %

AF BEFOLKNINGEN VAR UDSAT FOR HANDELSBEDRAGERI I 2014 - FX HVIS MAN KØBER EN VARE, MEN ALDRIG MODTAGER DEN. DET SVARER TIL OMKRING 22.700 DANSKERE. I 2013 VAR TALLET KNAK 110.000 PERSONER - ALTSÅ BETYDELIGT HØJERE.



INDSATS I VOLLSMOSE FÅR UNGE I UDDANNELSE

DEN KRIMINALPRÆVENTIVE PRIS GIK I 2015 TIL UNGDOMMENS UDDANNELSESVEJLEDNING ODENSE OG VOLLSMOSE-SEKRETARIATET. PRISEN PÅ 50.000 KRONER BLEV UDDELT PÅ DEN KRIMINALPRÆVENTIVE DAG.

Vollsmoseprojektet skal forhindre, at unge vælger kriminalitet som levevej og i stedet tager en uddannelse og får et arbejde. En væsentlig del af projektet er at få forældrenes opbakning til, at de unge tager en uddannelse. Støtte hjemmefra kan være med til at fastholde de unge i uddannelsessystemet.

Den Kriminalpræventive Pris uddeles hvert år af justitsministeren til en per-

son eller et projekt, som har gjort en særlig indsats for at forebygge kriminalitet.

DE NOMINEREDE PROJEKTER

Ud over projektet i Vollsmose, var tre andre projekter med i opløbet om prisen.

I Holstebro har man i projektet "Familie med hjerte" arbejdet med den tidli-

ge forebyggelse i "førstegangsfødende familier", på Nørrebro er der skabt et fritidsakademi, som skal gøre de unge parate til et fritidsjob, og i Nordjylland arbejder politiet med et nyt it-system, som skal få øje på og hjælpe familier, der er på vej ud i en social deroute.



Vinderne af Den Kriminalpræventive Pris fik overrakt en check på 50.000 kr.



NABOHJÆLP

– FRA KAMPAGNE TIL BEVÆGELSE

NABOHJÆLP HANDLER OM MERE END ET KLISTERMÆRKE PÅ DØREN. 150.000 BORGERE VAR VED ÅRSSKIFTET TILMELDT ORDNINGEN. DKR OG TRYGFONDEN ER I GANG MED AT UDVIKLE NABOHJÆLP FRA EN KAMPAGNE TIL EN INVOLVERENDE BEVÆGELSE OM STÆRKT NABOSKAB. TYVE FRYGTER NEMLIG BEBOERE, DER HILSER PÅ HINANDEN OG BEKYMRER SIG OM NÆROMRÅDET.

Nabohjælps klistermærke med et øje i et hus gør det ikke alene. Der skal handling bag signalet – at naboerne reelt holder øje med huset, når familien ikke er hjemme. Og frem for alt afskrækker et stærkt naboskab indbrudstyve.

Det er baggrunden for, at DKR og TrygFonden vil gøre det gode naboskab til en stærk nabobevægelse.

“Vi vil aktivere fællesskabet i boligområderne, og det kan have mange ansigter. Man behøver ikke at sidde og drikke te og spise frokost med naboerne hver søndag. Men måske kan man hilse på hinanden. Det handler om at finde en form, hvor alle kan være med,”

siger projektleder Lone Harlev fra DKR. Hun henviser til undersøgelsen “20 tyve”, hvor 20 indbrudstyve blev interviewet. Tyvene frygtede mest at blive kontaktet af andre mennesker – naboer og forbipasserende. Derfor kan det, at beboere hilser på forbipasserende, skræmme tyve ud af et boligområde. Lone Harlev kæder nabohjælp og naboskab sammen og mener, at vi kan lade os inspirere af andre lande.

“I England er naboer gode til at hjælpe hinanden. Man bekymrer sig om hinanden, og i landsbyerne har man en kaptajnfunktion, hvor en lokal ringer på døren hos nye, der flytter ind, og byder dem velkommen. Vi skal finde vores

egen form, men måske kan vi genoplive “den franske visit” – et lynbesøg, hvor man banker på hos de nye og højst bliver en halv time.”

HJEMMESIDE OG APP

Ordningen er vokset kraftigt, siden TrygFonden og DKR i 2012 indgik et samarbejde om nabohjælp. I 2015 nåede antal tilmeldte op på 150.000, og DKR har udviklet nabohjælp.dk og en app, så brugerne kan administrere det hele digitalt. De får råd om at forebygge indbrud, men skal også investere en smule tid.

“Vi er nødt til at have en vis organisation for, at det virker. Det koster lidt at



få effekt. Så brug eksempelvis feriekalenderen på nabohjælp.dk, så naboerne automatisk får besked, når du er på ferie,” siger Lone Harlev.

Hun forklarer, at brugere via app'en kan advare deres nærområde og modtage advarsler, når nogen ser mistænkelige personer. I det hele taget er ordningen vokset stærkt, både på det digitale område og i kraft af samarbejdspartnere.

”Politiet er en gave til nabohjælp. Man kan ikke tænke sig nogen mere troværdig ambassadør. Men den lokale forankring er også meget vigtig. Mange kommuner støtter nu Nabohjælp, fordi de ser, at det gør borgerne mere trygge,” siger Lone Harlev.

NABOHJÆLP OG TRYGFONDEN

TrygFonden har under sit fokusområde ”Et liv uden kriminalitet” en strategisk målsætning om at reducere antallet af indbrud i private hjem.

”TrygFonden er en strategisk partner på Nabohjælp, og vi får meget ud af at have et samarbejde om at udvikle nabohjælp,” fortæller Lone Harlev.

Hos TrygFonden bekræfter projektleder Christoffer Elbrønd, at samarbejdet om Nabohjælp er en højt prioriteret indsats i fondens og rådets samlede portefølje af projekter.

”Vi har som overordnet mål, at danskerne kan tage vare på deres egen tryghed og trivsel. Vi vil gerne give lokalsamfundene ressourcer og redskaber til at løse de problemer, der truer trygheden. Og vi kan se, at indbrud fylder meget i danskernes bevidsthed,” siger Christoffer Elbrønd.

Derfor falder tiltagene med at styrke naboskabet og gøre nabohjælpen lidt mere forpligtende i god jord.

”Der skal handling bag skiltet med nabohjælp. Tyven skal tænke: åh nej, her holder de øje med området og hinandens hjem,” siger Christoffer Elbrønd.

KAMPEN MOD KRIMINALITET SKAL VÆRE EN FOLKESAG - OM ARBEJDET I BORGERUDVALGET

I rigtigt mange sammenhænge foregår det kriminalpræventive og forebyggende arbejde i samarbejde mellem kommunerne og politiet. Det er på mange måder fornuftigt, men Borgerudvalget i DKR har ambitioner om, at den indsats bliver endnu bredere.

”Vi mener helt grundlæggende, at indsatsen mod kriminalitet skal være en folkesag. Ikke kun en kommunal sag,” siger Borgerudvalgets formand, Jette Kammer Jensen.

Borgerudvalget anbefaler blandt andet de debatpakker om eksempelvis nabohjælp, som en grundejerforening eller en boligforening kan bestille til et temamøde. Og så vil udvalget også forsøge at finde en model, der eksempelvis giver civilsamfundet plads i lokalrådene. Den idé hentede udvalget blandt andet inspiration til via et oplæg fra Andreas Hagedorn fra Roskilde Universitet. Her forsker han blandt andet i kriminalitetsforebyggelse og i samarbejdet mellem offentlige og private parter.

”Et af formålene med Borgerudvalget er jo at knytte borgeren tættere på DKR. Vi skal så at sige trække borgersynspunktet ind i DKR, fordi det er bedre at vide, hvad hr. og fru Jensen mener, end det er at tro, at man ved det,” siger Jette Kammer Jensen.

Det var ikke mindst derfor, at DKR – med afsæt i Borgerudvalget – i 2015 gennemførte en landsdækkende undersøgelse af danskernes forestillinger om kriminalitet.

”Resultatet viste blandt andet, at borgerne overvurderer omfanget af kriminalitet herhjemme. De tror fejlagtigt, at der bliver begået mindst lige så meget vold, ungdomskriminalitet, voldtægt og så videre som for fem år siden. Alligevel er frygten for kriminalitet, eksempelvis risikoen for at blive overfaldet, ikke noget, der bekymrer os synderligt,” siger Jette Kammer Jensen.

Se hvem der er med i DKR's Borgerudvalg.



MAN BEHØVER IKKE AT SIDDE OG DRIKKE TE OG SPISE FROKOST MED NABOERNE HVER SØNDAG. MEN MÅSKE KAN MAN HILSE PÅ HINANDEN.

Lone Harlev, projektleder i Det Kriminalpræventive Råd

NABOHJÆLP I ALMENNYTTIGE BOLIGOMRÅDER

EN UNDERSØGELSE I VEJLEÅPARKEN I ISHØJ SKAL FØRE TIL EN HÅNDBOG I, HVORDAN MAN UDBREDER NABOHJÆLP I ALMENNYTTIGE BOLIGOMRÅDER. UNDERSØGELSEN PEGER PÅ, HVORDAN NABOHJÆLP SAMMEN MED ET GODT NABOSKAB KAN SÆNKE RISIKOEN FOR INDBRUD OG SKABE TRYGHED.

Tallene skal tolkes med stor omhu. Men Tina Jensen fra den antropologiske analysevirksomhed Gemeinschaft ser en effekt af Nabohjælp koblet med naboskab, som er udbredt i dele af Vejleåparken i Ishøj, et almennyttigt boligområde med mere end 2.000 husstande.

”Nabohjælp har sandsynligvis haft en effekt. Vi kan se, at de områder, hvor det ikke er så udbredt, har flere indbrud. Men det kan skyldes flere forhold. Og måske har Nabohjælp bare flyttet indbruddene hen til områder uden Nabohjælp. Men det ser især ud til, at Nabohjælp og et tillidsfuldt naboskab tilsammen har en effekt,” siger Tina Jensen.

Gemeinschaft undersøgte i slutningen af 2015 et forsøgsprojekt om Nabohjælp, som DKR og Ishøj Kommune gennemfører i fællesskab. 115 husejere havde meldt sig til ved udgangen af 2015. Gemeinschaft interviewede flere end 100 beboere og lavede desuden fokusgrupper med beboere, nabohjælpere og interessenter.

Rapporten kommer i form af en håndbog med anbefalinger til, hvordan DKR kan udbrede Nabohjælp i almennyttige boligområder andre steder i landet. Godt naboskab og tillid er et nøgleord, forklarer Tina Jensen.

”I et boligområde med mange nationaliteter er der sproglige og kulturelle barrierer. Nogle beboere har en idé om, at man ikke uden videre kan tale med bestemte beboergrupper, mens

man i andre opgange taler fint med hinanden. Men hvis man ikke har tillid til hinanden, er man mindre tilbøjelig til at melde sig til Nabohjælp,” siger Tina Jensen.



DET SER ISÆR UD TIL, AT NABOHJÆLP OG ET TILLIDFULDT NABOSKAB TILSAMMEN HAR EN EFFEKT.

Tina Jensen, konsulent fra Gemeinschaft

BORGERMØDE OM INDBRUD

PÅ DKR'S DEBATMØDER FÅR BORGERNE KENDSKAB TIL PROBLEMER MED INDBRUD OG FORSLAG TIL, HVORDAN VI LØSER DEM. 200 BORGERE DUKKEDE OP TIL DEBATMØDE I ODENSE, OG POLITIKERNE I PANELET FIK KONKRETE FORSLAG MED HJEM.

Ændr bygningsreglementet, så det tager mindst tre minutter at bryde ind i nye huse. Giv fradrag til de boligejere, der sikrer deres bolig. Og få forsikrings-selskaber til at udbyde billige forsikringer til borgere, der gør det svært for indbrudstyve. Forslag var der nok af, da DKR i marts arrangerede debatmøde om indbrud på Odense Rådhus.

200 borgere fyldte rådhusets festsal, og de hørte oplæg fra eksperter i Sikkerhedsbranchen, politiet og DKR. Efterfølgende diskuterede et panel, hvordan vi kan komme problemer med indbrud til livs. I panelet sad folketingsmedlemmerne Trine Bramsen (S) og Jane Heitmann (V), begge valgt på Fyn, DKR's daværende formand Linda Nielsen og politiinspektør i Fyns Politi Johnny Schou.

Debatten gik videre end den rent konkrete forebyggelse af indbrud, forklarer analytiker Anna Vibe Onsberg, der var med til at arrangere mødet.

"Der kom mange forslag, for eksempel om at lade sikring mod indbrud indgå i boligjobordningen. Men debatten var nuanceret og gik også på, hvordan vi undgår, at folk bliver tyve. Politiinspektør Johnny Schou fortalte, at mange indbrudstyve er misbrugere, og vi talte om, hvordan man undgår, at misbrugere bliver så desperate, at de begår indbrud," siger Anna Vibe Onsberg. Undervejs debatterede panelet straffen for indbrud, og hvordan samfundet kan forebygge indbrud ved at uddanne indsatte i fængslerne. Nogle borgere spurgte også til selvtægt.

"Paneldeltagerne slog fast, at man ikke må udøve selvtægt ved at opstille fælder for tyvene."

DKR vil også arrangere debatmøder i 2016, lige som rådet afholder borgermøder om nabohjælp.



NU HILSER DE PÅ HINANDEN PÅ AMAGER - OM ARBEJDET I BY- OG BOLIGUDVALGET

Det handlede om at passe på hinanden, da Peter Andersen, formand for By- og Boligudvalget under DKR, i 2015 besøgte 36 lejermål i en privat udlejningsejendom på Amager. Alle 36 lejere sagde ja til at være med. Og ikke nok med det: Efter at lejerne har taget nabohjælpen til sig, er de også blevet mere flittige til at hilse på hinanden.

By- og Boligudvalget besøgte sidste år flere steder som led i det opfølgende arbejde med projektet Nabohjælp. Et andet eksempel er Vejleåparken i Ishøj, hvor beboere og afdelingsbestyrelser, med støtte fra den boligsociale helhedsplans sekretariat er lykkedes med at få stadigt flere beboere til at blive nabohjælpere. By- og Boligudvalget har været med til at opsamle erfaringerne fra Ishøj til gavn for andre almene boligafdelinger i Danmark.

"Nu holder de øje med hinanden i ejendommene, og de har et fællesskab," siger Peter Andersen, der omtaler indsatsen i Ishøj som en succes.

2015 var også præget af forberedelserne til at få arbejdet med indbrudssikring helt ud i de enkelte almene boligafdelinger, hvilket kommer til at ske i 2016.

I et samarbejde mellem flere af DKR's medlemmer bliver "Værktøjskassen – til indbrudssikring i alment boligbyggeri", der er udarbejdet af NIRAS for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, præsenteret på fire temadage i regi af Boligselskabernes Landsforening. Værktøjskassen er inspireret af den hollandske model, som går ud på, at det skal tage mindst tre minutter at bryde ind i en lejlighed eller et hus.

Se hvem, der er med i DKR's By- og Boligudvalg

HÆLERIKAMPAGNE SKAL GØRE FOLK MERE ANSVARLIGE

INDBRUD OG HÆLERI ER ET AF DKR'S TRE STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER I 2015-2017. DKR GENNEMFØRER DERFOR EN LANDSDÆKKENDE HÆLERIKAMPAGNE SOM PÅ LÆNGERE SIGT SKAL MINDSKE HÆLERI OG NEDBRINGE ANTALLET AF INDBRUD I PRIVATE HJEM OG TYVERI GENERELT.

Danmark har i mange år haft flere indbrud pr. indbygger end vores nabolande. Alene i 2015 fik 33.129 danske hjem besøg af indbrudstyve, og mange af tyvekosterne ender som hælervarer. Indbrudstyvene stjæler nemlig sjældent til eget forbrug. De stjæler, fordi de kan sælge varerne videre og dermed skaffe kontanter.

HOLDNINGER OG VIDEN

I 2015 har DKR skabt et solidt analysegrundlag, der skal være grundlaget for hælerekampagnen i 2016. Der er gen-

nemført en befolkningsundersøgelse af danskernes erfaringer, holdninger og viden om hæleri, en fokusgruppeundersøgelse om hæleri samt en økonomisk analyse af det danske hælermarked.

Befolkningsundersøgelsen viser, at langt de fleste danskere tager afstand fra hæleri. Samtidig vidner det høje antal indbrud og tyverier om, at der er et stort marked for tyvekoster. Flere borgere end dem, der i undersøgelsen tilkendegiver at have købt stjalne varer,

må derfor nødvendigvis have købt hælervarer på trods af, at de færreste vil erkende det eller er bevidste om det.

DKR's hælerekampagne skal blandt andet skabe en større bevidsthed om sammenhængen mellem hæleri og indbrud og oplyse folk om, hvordan man undgår at købe hælervarer. Ønsket er i sidste ende at fremme en handleadfærd, der er båret af ansvarlighed og etik, når man køber brugte varer.



TV-OVERVÅGNING - KRIMINAL- PRÆVENTIVT ELLER KRIMINELT?

DKR'S MEDLEMMER HAVDE PÅ ÅRETS FÆLLESUDVALGSMØDE VALGT AT FOKUSERE PÅ TV-OVERVÅGNINGENS MANGE FACETTER. UDVIKLINGEN AF TEKNOLOGIEN ER SÅ HASTIG OG BRUGSMULIGHEDERNE SÅ OMFATTENDE, AT HVERKEN LOVGIVERE ELLER CIVILSAMFUNDET KAN FØLGE MED I FORHOLD TIL REGULERING OG BEGRÆNSNING AF OVERVÅGNING.

På mødet blev deltagerne blandt andet klogere på effekten af tv-overvågning fra en særlig indsats i Stockholm, forebyggelse af kriminalitet i detailbranchen, sikkerhed og utryghed i boligområder og mangler i den nuværende lovgivning om tv-overvågning.

Der var også tid til en god debat, hvor spørgsmålene handlede om, hvad vi som borgere skal acceptere og hvilke nye muligheder og trusler, der opstår med tv-overvågning.



HELIKOPTERTUR OVER ROCKER- OG BANDELAND

DKR SAMLEDE INPUT, RÅD OG INDSIGTER FRA EN RÆKKE CENTRALE AKTØRER, DER FOREBYGGER ORGANISERET KRIMINALITET. DET BLEV TIL EN HVIDBOG PÅ ET HALVT HUNDREDE SIDER, SOM GAV POLITIKERNE OVERBLIK OVER BANDELANDSKABET OG HÅNDFASTE ANBEFALINGER TIL, HVORDAN DE OG VI STYRKER SAMFUNDETS INDSATS.

Omslaget er gråt. Men det er en hvidbog. Over 50 sider og med mange flere nuancer end sort og hvid giver DKR et indblik i, hvordan vi kan forebygge det voksende problem med kriminelle rockere og bander.

DKR overrakte den grå hvidbog til justitsministeriet på Den Kriminalpræventive Dag i 2015. Dermed fik ministeriet et omfattende analysearbejde og meget konkrete anbefalinger.

Hvidbogen beskriver rocker- og bande-problemet tværgående, og den opsamler input fra centrale aktører, som kommer med hver deres tilgang.

Kombinationen af et overordnet perspektiv og konkrete anbefalinger er hvidbogens styrke, mener sekretariatschef Anna Karina Nickelsen, der er bogens ansvarshavende redaktør.

”Alle vi har talt med, var positive over for beskrivelsen af problemet på tværs af sektorer. Vi ser på rocker- og bande-problemet med både nationale og lokale briller, og det giver et andet perspektiv end de etablerede myndigheder, som har forudbestemte og afgrænsede ansvarsområder. Netop i kraft af overblikket kan man få øje på muligheder for at udvikle den samlede indsats,” siger Anna Karina Nickelsen. Hvidbogen rummer indlæg fra 20 aktører. De spænder vidt fra forskere og nøglepersoner hos både centrale og decentrale myndigheder som politi, Kriminalforsorgen, SSP Samrådet og

kommuner. Men også de unge er repræsenteret med indlæg fra unge, der er vokset op i kriminelle miljøer eller har siddet i fængsel.

RYD OP OG LAD AKTØRER TYDELIGT FORTÆLLE OM DERES INDSATSER

De mange input har DKR bearbejdet til anbefalinger. De kredser bl.a. om, at aktørerne skal blive bedre til at samarbejde og fortælle, hvad de gør. Så indsatserne ikke træder hinanden over tæerne.

”Aktørerne skal fortælle mere eksplicit, hvad de gør. Vi bør gennemgå de mange forskellige fora for samarbejde, så der bliver enklere strukturer. Og det er vigtigt at involvere civilsamfundet i de lokale råd, som politireformen skabte. Hvordan involverer vi foreninger inden for handel, idræt, boligadministration og kultur til at forebygge, at unge bliver bandemedlemmer?” siger Anna Karina Nickelsen. Andre anbefalinger kører på økonomiske incitamenter. Kort fortalt bør aktører, der gør noget, også blive belønnet økonomisk – for eksempel kommuner. ”I dag har vi næsten kun negative incitamenter. Kommunerne får flere udgifter, hvis deres borgere bliver kriminelle, men vi vil gerne have gulerod i stedet for pisk. Vi vil have undersøgt potentialet for sociale investeringer, som kommuner og pensionskasser kan lave. Vi stødte på det i Herning, som har udviklet myndighedsarbejdet omkring sociale investeringer. Vi bør afprøve flere idéer som den.”

Arbejdet med hvidbogen har gjort stort indtryk på sekretariatschefen. Hun mener, at samfundet er blevet så opdelt, at sammenhængskraften er truet. ”Der er mindre accept på tværs af grupperne. Mange udsatte børn og unge vokser op med andre udsatte børn og unge, og samfundets forskellige segmenter kigger på hinanden uden at have den mindste forståelse. Vi vil gerne forebygge, og selv rockere har været børn på et tidspunkt. Det handler om, hvad vi kan gøre for at få alle ombord, inden de ryger ud på et sidespor og bliver et problem for samfundet.”

ANBEFALINGER OM SET-UP, ØKONOMISKE GEVINSTER OG SVÆRE DEBATTER

DKR's hvidbog anbefaler følgende:

Det organisatoriske set-up:

- Koordinér bedre. Ryd op i de mange formelle og uformelle samarbejdsfora, og undersøg, om de er relevante og har klart definerede mål.
- Opret et nationalt samarbejdsforum, der er bredt politisk forankret.
- Lokale aktører som kommuner og politi bør kommunikere tydeligere om deres indsats.
- Udvikl lokalråd til et forum med et klart mål, der inddrager civile foreninger og aktører.

Den økonomiske dagsorden:

- Lad gevinster ved forebyggelse og udgifter til samme følges ad, så aktø-



BØRN SKAL TURDE TRO PÅ SIG SELV -OM ARBEJDET I UDVALGET FOR BØRN OG UNGE

Digital adfærd, indsatsen for at forebygge radikaliserings og unges robusthed. Sådan lyder tre af de overskrifter, som Udvalget for Børn og Unge fokuserede på i 2015.

Det er, som udvalgets formand Kim Hansen formulerer det, "tre temaer, der viser forskellige sider af de unges liv". Men der er en fællesnævner, og den handler om de faldgruber, de unge risikerer at støde på.

"Hvis vi eksempelvis ser på deres digitale adfærd, er der som udgangspunkt intet odiøst i, at børn og unge er fortrøllede med computere og internettet og så videre. Men det er også en verden fyldt med blandt andet bedrag og børneporno. Den verden skal de selvfølgelig ikke ind i," siger Kim Hansen, der til daglig er udviklingschef i Kolding Kommune.

Temaet om radikaliserings involverede blandt andet et oplæg fra Preben Bertelsen, der er professor i samfunds- og personlighedspsykologi ved Aarhus Uni-

versitet og forfatter til bogen "Tilværelsespsykologi". Han talte om, hvordan hjemvendte, unge syrienskrigere kan omvendes og få et normalt liv.

I første omgang handler det jo om, at de slet ikke radikaliseres. At de er så stærke, at de ikke lader sig lokke. Og det har udvalget fokuseret på i temaet om børns mentale robusthed.

"Vi lever i en tid, hvor samfundet kræver masser af selvstændighed af de unge. De lever et liv, der handler om at blive bekræftet og få anerkendelse. De måler sig på antallet af likes på Facebook," siger Kim Hansen og fortsætter: "Samtidig viser undersøgelser, at vi får flere unge, der er psykisk sårbare og ensomme. Det er bestemt ikke godt. Børn skal være en del af fællesskabet, de skal turde tro på sig selv. Det indebærer også, at de kan sige nej til de kedelige tilbud, der i værste fald fører til kriminalitet."

*Se hvem der er med i
DKR's udvalg for Børn og Unge*

rer får økonomisk glæde af at forebygge.

- Undersøg, hvad kriminalitet og forebyggelse koster, og lad tallene indgå i forhandlinger om finansloven og kommunernes budgetter.
- Undersøg muligheder for, at offentlige-private partnerskaber (OPP) og private aktører kan investere i at forebygge bandekriminalitet.

Debat om svære problemstillinger:

- Diskutér parallelsamfund. For udsatte børn og unge vokser op med andre udsatte børn og unge, og afstanden mellem unge, der begår alvorlig kriminalitet, og lovlige unge vokser.
- Skab debat om straf og resocialisering. Vi straffer af hensyn til ofre og retsfølelse, men vil også resocialisere den dømte for at undgå flere ofre. Det kræver indsats i fængslet og efter udstået straf.
- Diskutér, hvem vi vil hjælpe. Vi må erkende, at vi realistisk ikke kan hjælpe alle udsatte børn, unge og voksne. Vi må prioritere vores ressourcer.



Bestil hvidbogen gratis på dkr.dk.

VILD MED DIG

UNGE LÆRER AT TAKLE KONFLIKTER MED KÆRESTEN

UNGE SKAL OPDAGE EVENTUELLE FARESIGNALER PÅ, AT DERES KÆRESTEFORHOLD KAN UDVIKLE SIG TIL FYSISK, PSYKISK ELLER SEKSUEL VOLD. DERFOR UDGAV DKR OG TRE ANDRE ORGANISATIONER I 2015 ET UNDERVISNINGSMATERIALE OM KÆRESTEVOLD, SOM RETTER SIG MOD DE ÆLDSTE KLASSE I FOLKESKOLEN, PRODUKTIONSSKOLER OG TEKNISKE SKOLER.

De quizzer, brainstormer, interviewer og diskuterer. Og emnerne spænder vidt fra jalousi og vold i kæresteforholdet til håndtering af konflikter og gråzoner om grænserne for kærestens kontrol. Er det for eksempel ok at læse sin kærestes sms'er? Eller forbyde ham eller hende at mødes med veninder eller venner?

Et nyt undervisningsmateriale får teenagere til at diskutere og forebygge kærestevold, der rammer cirka hver tyvende unge mellem 16 og 24 år. Materialet består af hæfter og øvelser til undervisningen, og tanken er, at de unge kan opdage faresignaler, før det er for sent.

"Vi vil lære dem at håndtere konflikter og opdage signaler, før det udvikler sig til vold. I offentligheden omtaler man kærestevold som fysisk vold, men vi vil have de unge til at diskutere gråzoner-

ne. Når nogen for eksempel læser kærestens sms'er eller forbyder ham eller hende at se venner af det modsatte køn. Kærestevold starter ofte med kontrol og isolation," siger specialkonsulent Laila Andersen.

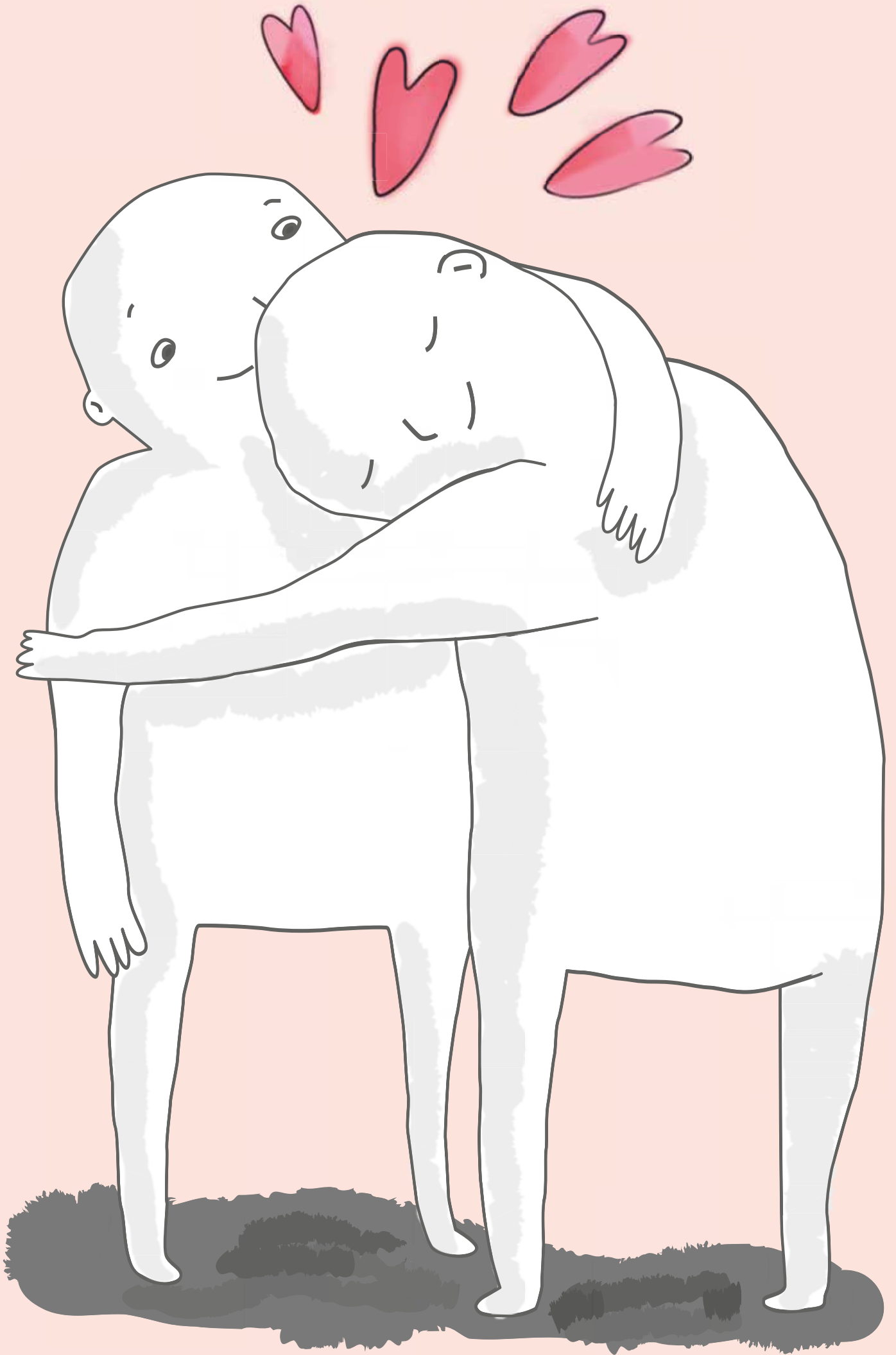
FIRE ORGANISATIONER ARBEJDER TÆT SAMMEN

DKR gik sammen med Bryd Tavsheden, Landsorganisation af Kvindekrisecentre og Dialog Mod Vold om materialet. Øvelserne har konsulentfirmaet Ungdomsbyen udviklet, og de retter sig mod folkeskoler, produktionsskoler og tekniske skoler. Materialet omfatter film, øvelser og lærerinstruktioner, som man kan hente på forvildmeddig.dk og dkr.dk. Man kan også bestille en trykt lærervejledning.

Laila Andersen mener, at det er en fordel, at flere organisationer har samarbejdet. "Vi har nu en fælles definition

på kærestevold, så vi ikke siger noget forskelligt. Desuden ligger det indbygget i materialet, at lærere kan bestille workshops og temadage, som Dialog Mod Vold og Bryd Tavsheden gennemfører på skolerne," siger Laila Andersen og forklarer, at materialet er så fleksibelt, at lærerne kan køre forløb fra fire timer op til en hel uge.


Materialet tager flere tabubelagte emner op. For eksempel er næsten fire procent af unge mænd ofre for vold fra en kæreste, og materialet diskuterer også hjælp til dem, der udøver volden. "Den, der udøver volden, har ofte også brug for hjælp. Nogle forhold rummer gensidig vold, hvor rollerne som krænker og offer går på skift. Det er ikke altid sort-hvidt. Men vi vil gerne have de unge til at undgå at komme derud."



A photograph of three young women standing outdoors in winter clothing, engaged in conversation. The woman on the left is wearing a dark grey quilted jacket with a fur-lined hood and a patch on the sleeve that says 'Espiridon Team'. The woman in the middle is wearing a black quilted jacket over a black and white striped shirt. The woman on the right is wearing a red quilted jacket. They are standing in front of a large, light-colored curved structure, possibly a tent or a wall. The background shows a paved area and some trees.

FRA VIDEN TIL PRAKSIS

HVORDAN FÅR VI DEN BEDSTE VIDEN TIL AT SPILLE SAMMEN MED DEN KRIMINALPRÆVENTIVE PRAKSIS, LYDER SPØRGSMÅLET PÅ DEN RÆKKE AF WORKSHOPS, SOM DKR OG TRYGFONDEN HOLDER FOR KOMMUNALE NØGLEMEDARBEJDERE.



FIRE WORKSHOPS FOR FAGFOLK

Op mod 55 nøglemedarbejdere fra 42 kommuner deltog i en eller flere af de fire workshopdage om forebyggelse af ungdomskriminalitet, som DKR og TrygFonden inviterede til i 2015.

Fokus på dagene bygger på solid forskning om, hvad der kan øve indflydelse på unges kriminalitet. Første workshop handlede om, hvordan børn og unge styrker deres sociale, emotionelle og kognitive kompetencer, så de kan tackle krævende situationer og vilkår og blive herre over eget liv.

Den anden handlede om hashbehandling, og den tredje om indsatser over for unge, der mistrives og marginaliseres i skolen og risikerer at ryge helt ud af skolesystemet. Endelig drejede den fjerde workshop sig om genoprettende retfærdighed, og her øste eksperter fra Norge og Nordirland ud af deres erfaringer.

”Vi møder både stor interesse fra kommunerne og et stort engagement fra deltagerne. Begge dele vidner om, at de ønsker at blive bedre til at nå de unge med særlige problemer, som vi har fokus på med denne række af workshops, lige som de gerne vil se endnu mere effekt af deres forebyggende arbejde,” siger specialkonsulent i DKR, Gitte Lildholdt.

SKAL FORPLANTE BEGEJSTRING

Alle fire workshopdage var præget af inspiration og ildhu. De kommunale nøglepersoner er, som fagkonsulent Henriette Nøbili Christiansen formulerer det, ”alle særdeles dedikerede”.

”De er i sagens natur stærkt optaget af det kriminalpræventive arbejde. Kunsten er at få den nye viden omsat til reel læring, der kan spille ind i det organisatoriske miljø, de arbejder i, og forplantes med deres begejstring på det strategiske niveau. Det kræver noget af os, deltagerne og organisationen,” siger Henriette Nøbili Christiansen og fortsætter: ”Det er et gensidigt samspil, vi fortsat arbejder på at styrke.”

DKR-konsulenternes fornemmelse af deltageres tilfredshed understøttes af flere end hundrede strøttanker og stikord, som nøglepersonerne fældede ned efter hver workshop.

Nogle reflekterede over aktuelle input og hæftede sig eksempelvis ved, at ”mobning giver fællesskab” eller oplæg om ”minoritetsunges kulturelle jagt på anerkendelse”.

Andre gav bare luft for deres umiddelbare begejstring og skrev eksempelvis ”spændende oplæg”, ”høj faglighed”, eller slet og ret ”en rigtig god dag”.

Rækken af workshopdage fortsætter med yderligere tre i 2016. De får blandt andet fokus på mentorer som sociale støtter og brobyggere og om, hvordan man omsætter og bruger viden i arbejdet med at forebygge kriminalitet.

DKR GAV TELTLY TIL VIGTIGE SAMARBEJDS- PARTNERE PÅ FOLKEMØDET

DKR'S TELT PÅ FOLKEMØDET 2015 ER ET BILLEDE PÅ DET TÆTTE SAMARBEJDE MED RÅDETS MEDLEMSORGANISATIONER. EN RÆKKE ORGANISATIONER BRUGTE TELTET, OG EN AF DEM, SSP SAMRÅDET, KALDER SAMARBEJDET UUNDVÆRLIGT.



Et telt på Bornholm med stænger, dug og pløkker var i sommeren 2015 den konkrete ramme for nogle af de vigtige samarbejder, som DKR gennemfører med en række organisationer. En af de nære samarbejdspartnere, der lånte DKR's telt på Folkemødet, var SSP Samrådet.

Jørgen Pedersen er formand for SSP Samrådet, der er en paraplyorganisation for landets 300 kommunalt ansatte SSP-medarbejdere og cirka 3.000 medarbejdere på gadeplan. Han betegner samarbejdet som uundværligt. "Vores arbejde kunne ikke lade sig gøre uden DKR, og på Folkemødet var samarbejdet fremragende. Vi arbejder med flere af de problemstillinger, som DKR behandlede på Folkemødet og Den Kriminalpræventive Dag, for eksempel unges brug af sociale medier," siger Jørgen Pedersen.

DKR deltog på Folkemødet med egne oplæg, men også en række af medlemsorganisationer brugte DKR's telt til deres arrangementer. SSP Samrådet holdt bl.a. oplæg om forældres dialog med børn og unge om hash og alkohol, men også GODA – Gode Alkoholdninger, Ungdomsringen, Børnerådet, Løjernes Landsorganisation og Sikkerhedsbranchen fik teltly.

Teltet lagde også dug til DKR's paneldebat om it-kriminalitet, og hvem der

har ansvaret for at sikre borgerne digital tryghed. Og en søndag morgen fik mange nysgerrige gode råd til, hvordan de sikrer sig mod it-kriminalitet.

SSP VAR QUIZMASTER

Samarbejdet med organisationerne er tæt på mange planer. København SSP's daværende souschef Mikael Carboni Kelk var for eksempel quizmaster ved DKR's quiz Cyber-Battle om it-kriminalitet.

Her konkurrerede tre hold med blandt andre formanden for Folketingets retsudvalg Peter Skaarup (DF), Børnerådets formand Per Larsen og it-branchens direktør Birgitte Hass på deres viden om alt fra trojanske heste til identitetstyverier og Nigeria-breve. Børnerådets hold vandt.

Men også uden for teltet samarbejder DKR tæt med SSP Samrådet. Det er repræsenteret i tre af DKR's fire udvalg, og Jørgen Pedersen har siddet i DKR's forretningsudvalg siden 2008. "Vi kommer som praktikere med input ude fra kommunerne, hvor vi har fingeren på pulsen. Og vi trækker som en lille organisation på DKR's manpower. Vi får meget udbytte af DKR's udredende arbejde, for eksempel rapporten om mentorer og hvidbogen om bander. Der er meget åbenhed mellem os. Vi vil det samme," siger Jørgen Pedersen.



VI FÅR MEGET UDBYTTET AF DKR'S UDREDENDE ARBEJDE, FOR EKSEMPEL RAPPORTEN OM MENTORER OG HVIDBOGEN OM BANDER. DER ER MEGET ÅBENHED MELLEML OS. VI VIL DET SAMME.

Jørgen Pedersen, formand for SSP Samrådet

KÆDESVIG KOSTER SAMFUNDET ENORME SUMMER

KÆDESVIG ER EN BETEGNELSE FOR SYSTEMATISK SKATTE- OG MOMSKRIMINALITET, DER TYPISK BEGÅS AF UNDERLEVERANDØRER I SERVICEBRANCHER. KÆDESVIG ER KENDETEGNET VED, AT DET ER UKLART, HVILKET SELSKAB DER FAKTISK UDFØRER DE KONKRETE SERVICEYDELSER.



VIRKSOMHEDER KAN FOREBYGGE KÆDESVIG

Med enkelte tiltag er det faktisk forholdsvis nemt og billigt at forebygge kædesvig. I første omgang er det vigtigt, at virksomheder bliver opmærksomme på problemet. Første skridt er, at man som virksomhed tager stilling til, hvornår og hvordan underleverandører må anvendes.

- Man bør kontrollere identiteten på dem, der kommer i ens virksomhed og udfører arbejde. Man kan fx bede leverandører og underleverandører om at vise e-indkomstopgørelser for de medarbejdere, der kommer i virksomheden. Så har man allerede taget et stort skridt i den rigtige retning, siger konsulent i DKR Anders Young Rasmussen.



GANG I KAMPEN MOD KÆDESVIG - OM ARBEJDET I ERHVERVS- OG ARBEJDSMARKEDSUDVALGET

I 2015 var det indsatsen mod kædesvig, der i høj grad prægede aktiviteterne i DKR's erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalg. En kampagne rettet mod især danske virksomheder forklarede begrebet – og virksomhederne fik at vide, hvordan de undgår at samarbejde med underleverandører, der indgår i en kriminel kæde af firmaer, som svindler med skat og moms.

Begrebet er især kendt i rengørings- og byggebranchen og har ofte rod i rocker- og bandemiljøer. Og kædesvig koster hvert år samfundet milliarder af kroner, selv om kædesvig kun involverer et absolut fåtal af firmaer.

DKR producerede en knap tre minutter lang og pædagogisk tegnefilm om kædesvig til hjemmesiden. Flere arbejdsgiverforeninger har publiceret filmen til mange af deres medlemsvirksomheder, og derudover har John Dybart, der i 2015 overtog posten som formand for Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget,

præsenteret filmen på en række møder og konferencer.

”Jeg har vist den for mindst 1.000 mennesker – heriblandt tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter, der også har gavn af at vide, hvordan deres arbejdsplads garderer sig imod kriminelle underleverandører,” siger John Dybart. Han glæder sig over, at eksempelvis COOP har reageret på DKR's indsats. ”COOP har ved at bruge nogle få midler fået styr på de underleverandører, der gør rent i de 450 COOP-butikker. Og det er faktisk ikke svært. Som vi forklarer i blandt andet filmen, er det heldigvis nemt at afsløre den slags. Man skal eksempelvis bare bede underleverandøren fremvise e-indkomstopgørelser,” siger John Dybart.

I 2016 overvejer Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget blandt andet at sætte fokus på ”tyveri på arbejdspladsen”.

Se hvem der er med i DKR's Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalg

”KÆDEN” KAN SE SÅDAN UD

1. En leverandør til en serviceydelse har oprettet et ”facadefirma” som tilsyneladende er lovligt.
2. ”Facadefirmaet” bruger en lang kæde af underleverandører for at sløre, hvilket selskab der skal betale skat og moms.
3. Betalingerne for arbejdet lander i sidste ende i et ”skraldespandsfirma”, hvor det er svært at udpege den reelle ejer.
4. ”Skraldespandsfirmaet” hæver betalingen kontant eller overfører pengene til bankkonti i eller uden for landet, uden at betale skat og moms. Pengene havner til sidst hos kriminelle bagmænd.

DKR'S ORGANISATION

DKR ER ORGANISERET MED EN PLENARFORSAMLING, ET FORRETNINGSUDVALG, FIRE FAGUDVALG OG ET SEKRETARIAT.

PLENARFORSAMLINGEN

Plenarforsamling består af myndigheder, brancheorganisationer, fagforeninger, interesseorganisationer og enkeltpersoner, som har en betydningsfuld viden på et område, der er centralt for DKR's arbejde.

FORRETNINGSUDVALGET

De 11 medlemmer i forretningsudvalget sætter rammerne for DKR's arbejde og tager stilling til principielle spørgsmål. DKR's budget og regnskab er også forretningsudvalgets ansvarsområde.

SEKRETARIATET

Sekretariatet tilrettelægger arbejdet for DKR's udvalg og skaber sammenhæng og dialog på tværs af rådet.

BORGERUDVALGET

Udvalget arbejder for at udbrede viden og rådgivning om kriminalitetsforebyggelse til borgerne.

BY- OG BOLIGUDVALGET

Den fysiske indretning af by- og boligområder har en betydning for kriminalitetsomfanget i områderne. Udvalget arbejder med helhedsorienterede og områdebaserede indsatser.

ERHVERVS- OG ARBEJDSMARKEDSUDVALGET

Udvalget arbejder med at forebygge kriminalitet, der begås af og mod erhvervslivet, og tager initiativ til indsatser, der kan bruges af virksomheder til at sikre sig mod kriminalitet.

UDVALGET FOR BØRN OG UNGE

Børn og unges kriminalitet har altid været et centralt tema for DKR, og udvalget arbejder for at styrke det lokale tværfaglige samarbejde, som skal forebygge, at børn og unge begår kriminalitet.